

នៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល
នៃអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា

ឯកសារយោងត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ខ្មែរ
CERTIFIED COPY/COPIE CERTIFIÉE CONFORME
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ ឯកសារយោង (Certified Data /Date de certification):
13-Sep-2010, 09:05
Sann Rada

ព័ត៌មានពិស្តារនៃការដាក់ឯកសារ

សំណុំរឿងលេខ: ០០១/១៨-០៧-២០០៧-អ.វ.ត.ក/អ.ជ.ត.ក
ដាក់ទៅ: អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល
ថ្ងៃដាក់: ថ្ងៃទី១០ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១០
ភាគីអ្នកដាក់: សហមេធាវីជាតិការពារក្តីលោក **កាំង ហ្គេកអ៊ិន ហៅ “ឌុច”**
ភាសាដើម: **ភាសាខ្មែរ**

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ

ចំណាត់ថ្នាក់ស្នើដោយភាគីអ្នកដាក់តម្កល់៖
ចំណាត់ថ្នាក់សម្រេចដោយសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត ឬ អង្គជំនុំជម្រះ៖
លក្ខន្តិកៈនៃចំណាត់ថ្នាក់៖
ការពិនិត្យចំណាត់ថ្នាក់បណ្តោះអាសន្នឡើងវិញ៖
ឈ្មោះមន្ត្រីទទួលបន្ទុកផ្នែកសំណុំរឿងនិងឯកសារ៖
ហត្ថលេខា៖

សាធារណៈ

ឯកសារដើម
ORIGINAL DOCUMENT/DOCUMENT ORIGINAL
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ ទទួល (Date of receipt/Date de reception):
10 / 09 / 2010
ម៉ោង (Time/Heure): 15:10
មន្ត្រីទទួលបន្ទុកសំណុំរឿង/Case File Officer/L'agent chargé
du dossier: Uch. Arun

សំណើរបស់សហមេធាវីការពារក្តីជំនាញចោទ កាំង ហ្គេកអ៊ិន ហៅ “ឌុច”
សុំពន្យារពេលកំណត់សម្រាប់ដាក់សារណាមន្តីនសាទុកប្រឆាំងនឹងសាលក្រម ចុះថ្ងៃទី២៦
ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១០ របស់អង្គជំនុំជម្រះ សាលាដំបូង

អ្នកដាក់ឯកសារ៖

សហមេធាវីការពារក្តីជំនាញចោទ៖
កាំង ហ្គេកអ៊ិន ហៅ “ឌុច”
មេធាវី ការ សាវត្ថុ
មេធាវី កង ប្រឡារី

អ្នកទទួលឯកសារ៖

អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល៖
ចៅក្រម គង់ ស្រីម ប្រធាន
ចៅក្រម ស៊ុន វិទ្ធី
ចៅក្រម MOTOO NOGUCHI
ចៅក្រម C.N.JAYASIINGHE
ចៅក្រម សោម សិរិវិឌ្ឍ
ចៅក្រម យ៉ា ណារិន
ចៅក្រម A. KLONOWIECKA-
MILART

សហព្រះរាជអាជ្ញា

លោកស្រី ជា លាង

លោក Andrew CAYLEY

មេធាវីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី

មេធាវី គង់ ពិសី

មេធាវី ហុង គឹមសួន

មេធាវី យុង ផានិត

មេធាវី គឹម ម៉េងឃី

មេធាវី ម៉ុច សុវណ្ណារី

មេធាវី ទី ស្រីនណា

មេធាវី Silke STUDZINSKY

មេធាវី Martine JACQUIN

មេធាវី Philippe CANNONE

មេធាវី Pierre Olivier SUR

មេធាវី Alain WERNER

មេធាវី Brianne McGONIGLE

មេធាវី Annie DELAHAIE

មេធាវី Elizabeth RABESANDRATANA

មេធាវី Karim KHAN

មេធាវី Fabienne TRUSSES-NAPROUS

មេធាវី Christine MARTINEAU

I. សេចក្តីផ្តើម

- ១. កាលពីថ្ងៃទី២៤ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១០ សហមេធាវីការពារក្តី កាំង ហ្គេកអ៊ាវ ហៅ ឌុច (“ជនជាប់ចោទ”) បានដាក់ការជូនដំណឹងអំពីបណ្តឹងសាទុក្ខប្រឆាំងនឹងសាលក្រមរបស់សាលាដំបូងចុះថ្ងៃទី២៦ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១០ ដែលបានផ្តន្ទាទោសជនជាប់ចោទឱ្យជាប់ពន្ធនាគារសរុបចំនួន៣៥ឆ្នាំ^១ ។
- ២. អនុលោមតាមវិធាន ១០៧(៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង សារណាបណ្តឹងសាទុក្ខត្រូវដាក់ក្នុងរយៈពេល៦០ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីការដាក់សេចក្តីជូនដំណឹងពីបណ្តឹងសាទុក្ខប្រឆាំងនឹងសាលក្រមរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង។ វិធាន៣៩(៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង តាមការផ្តួចផ្តើមរបស់ខ្លួន ឬតាមរយៈពាក្យសុំរបស់ភាគីដែលពាក់ព័ន្ធ បានផ្តល់អំណាចឱ្យអង្គជំនុំជម្រះ ពន្យារពេលកំណត់នៃការដាក់សារណា។ ដោយពិចារណាពីទំហំ និងភាពសំបូររបស់រឿងក្តី បញ្ហាថ្មីៗដែលត្រូវបានលើកឡើង និងរចនាសម្ព័ន្ធរបស់ក្រុមការពារក្តីរបស់ជនជាប់ចោទ សហមេធាវីការពារក្តីស្នើសុំឱ្យអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលពន្យារពេល៣០ថ្ងៃសម្រាប់ដាក់សារណានៅក្នុងរឿងក្តីនេះ ។

II. មូលហេតុនៃសំណើ

- ៣. យោងតាមមាត្រា៣៥(ខ)(ថ្មី) នៃច្បាប់បង្កើត អ.វ.ត.ក ជនជាប់ចោទមានសិទ្ធិទទួលបាន “ពេលវេលា និងលក្ខណៈគ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីរៀបចំការការពារខ្លួន” ។ សិទ្ធិនេះគឺយកចេញដោយផ្ទាល់ពីមាត្រា ១៤.៣(ខ) នៃកតិកាសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីសិទ្ធិពលរដ្ឋ និងសិទ្ធិនយោបាយ ។ កតិកាសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីសិទ្ធិពលរដ្ឋ និងសិទ្ធិនយោបាយនេះត្រូវបានគេយកទៅអនុវត្តយ៉ាងទូលំទូលាយចំពោះនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌទាំងមូល^២ ។ ដូចដែលតុលាការអឺរ៉ុបសិទ្ធិមនុស្សបានលើកឡើងថាការការពារការជម្រះក្តីដោយ

^១ សំណុំរឿងលេខៈ០០១/១៨-០៧-២០០៧/អជសជ, សេចក្តីជូនដំណឹងអំពីបណ្តឹងសាទុក្ខរបស់ជនជាប់ចោទ កាំង ហ្គេកអ៊ាវ ហៅ ឌុច ប្រឆាំងទៅនឹងសាលក្រមរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ចុះថ្ងៃទី២៦ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១០, ឯកសារលេខៈE188/8។

^២ រឿងក្តី Delcourt តទល់នឹង ប្រទេសប៊ែលហ្សិក, ECHR, ចុះថ្ងៃទី១៧ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៧០។

[សំណើរបស់សហមេធាវីការពារក្តីសុំពន្យារពេលកំណត់សម្រាប់ដាក់សារណាបណ្តឹងសាទុក្ខ]

យុត្តិធម៌បែបនេះ “មិនបានបញ្ឈប់ការសម្រេចដោយសាលាដំបូងឡើយ” ប៉ុន្តែ ការការពារការជម្រះក្តី ដោយយុត្តិធម៌នេះបានពន្លាតដល់ដំណើរការនីតិវិធីនៃបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ ហើយការការពារការជំនុំជម្រះ ក្តីដោយយុត្តិធម៌នេះត្រូវតែបានប្រកាន់ខ្ជាប់រហូតដល់មានសាលក្រមស្ថាពរ^១។ ដើម្បីការពារសិទ្ធិ របស់ជនជាប់ចោទក្នុងការទទួលបាននូវពេលវេលា និងលក្ខណៈគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការរៀបចំការពារខ្លួន មេធាវីការពារក្តីដាក់សំណើសុំពន្យារពេលវេលាកំណត់សម្រាប់ដាក់សារណាបណ្តឹងសាទុក្ខរបស់ខ្លួន ដោយសំអាងលើហេតុផលដូចខាងក្រោម៖

- i. ទំហំ និងភាពស្មុគស្មាញនៃរឿងក្តីនេះ តម្រូវឱ្យមានការពន្យារពេលក្នុងការរៀបចំសារណា ។ ការជំនុំជម្រះក្តីរបស់ជនជាប់ចោទចំណាយពេលវេលាស្ទើរតែមួយឆ្នាំ ដោយមានឯកសារសំណុំ រឿងជាច្រើនទំព័រ។ សាលក្រមរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងមានកម្រាស់ជាង៤០០ទំព័រ ជាភាសាខ្មែរ ។ ការស្រាវជ្រាវបន្ថែម និងការពិចារណា គឺជាកត្តាចាំបាច់សម្រាប់មេធាវីការ ពារក្តីក្នុងការឆ្លើយតបឱ្យបានពេញលេញ និងឱ្យសាកសមទៅនឹងទំហំនៃសាលក្រមនេះ ។
- ii. ដើម្បីធ្វើការសម្រេចអំពីអ្វីទៅដែលបង្កើតបាន “ពេលវេលាគ្រប់គ្រាន់”សម្រាប់ដាក់សារណា អង្គជំនុំជម្រះគួរតែពិចារណាពីកាលៈទេសៈជាក់លាក់នៃរឿងក្តីនេះ ។ នៅក្នុងសាលក្រមរបស់ ខ្លួន អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានធ្វើសេចក្តីប្រកាសសំខាន់ៗជាច្រើនទៅលើអង្គហេតុ និងអង្គ ច្បាប់ ។ សារៈសំខាន់នៃសំណុំរឿង០០១ ដែលជារឿងក្តីដំបូងរបស់ អ.វ.ត.ក បានបង្កឱ្យមាន បញ្ហាប្រឈមដល់មេធាវីការពារក្តី ដូច្នេះវាតម្រូវឱ្យមានការពន្យារពេលវេលាកំណត់ក្នុងការ ដាក់សារណារបស់មេធាវីការពារក្តី ។
- iii. ការពន្យារពេលកំណត់ដើម្បីដាក់សារណារបស់មេធាវីការពារក្តី នឹងផ្តល់វិធានការជាដំណោះ ស្រាយមួយចំនួនចំពោះវិសមភាពនៃមធ្យោបាយដែលមានចំពោះភាគីទាំងអស់ នៅក្នុងរឿងក្តី នេះ ។ ក្រុមអ្នកច្បាប់របស់ជនជាប់ចោទមានគ្នាតែបួននាក់ប៉ុណ្ណោះ ពោលគឺសហមេធាវីពីរ

^១ រឿងក្តី Monnell និង Morris តទល់នឹង ចក្រភពអង់គ្លេស,ECHR, ចុះថ្ងៃទី២ ខែមីនា ឆ្នាំ១៩៨៧, កថាខណ្ឌទី៥៤។

[សំណើរបស់សហមេធាវីការពារក្តីសុំពន្យារពេលកំណត់សម្រាប់ដាក់សារណាបណ្តឹងសាទុក្ខ]

នាក់ អ្នកគ្រប់គ្រងសំណុំរឿងម្នាក់ និងទីប្រឹក្សាផ្នែកច្បាប់ម្នាក់ ។ នៅអំឡុងពេលសវនាការ នាពេលកន្លងទៅ ការិយាល័យសហព្រះរាជអាជ្ញាមានក្រុមអ្នកច្បាប់ច្រើនជាងក្រុមមេធាវីការ ពារក្តីរហូតដល់ទៅបីបួនដងណោះ ។ ដូចគ្នានេះដែរចំនួនមេធាវីការពារក្តីសម្រាប់ជនជាប់ ចោទក៏ត្រូវមានចំនួនច្រើនផងដែរ នៅពេលត្រៀមរៀបចំការការពារក្តីឱ្យជនជាប់ចោទ ។ មេធាវីការពារក្តីក៏ត្រូវការពេលវេលាគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការពិចារណាពីការចូលអន្តរាគមន៍ដោយមេ ធាវីនៃដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីដែលមានគ្នារហូតទៅដល់១៧នាក់ ។ បើពិនិត្យពីវិសមភាពនៃ ធនធានផ្នែកច្បាប់នៅពេលបច្ចុប្បន្ននេះ ការពន្យាររយៈពេលកំណត់សម្រាប់ដាក់សារណារបស់ មេធាវីការពារក្តី គឺពិតជាសមហេតុផល ។

- iv. បន្ទាប់ពីការចេញសាលក្រមកាលពីថ្ងៃទី២៦ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១០ ភ្លាម ជនជាប់ចោទបាន ជ្រើសរើសបណ្ឌិត **កង ប្រ្វារី** ឱ្យធ្វើជាសហមេធាវីការពារក្តីនៅក្នុងបណ្តឹងសាទុក្ខរបស់ខ្លួន ។ ក្នុងនាមជាមេធាវីដែលទើបតែងតាំងថ្មីម្នាក់ លោកបណ្ឌិត **កង ប្រ្វារី** ត្រូវការពេលវេលា បន្ថែមទៀតដើម្បីពិនិត្យនីតិវិធីនៃការជំនុំជម្រះក្តី និងសិក្សាពីសាលក្រមរបស់អង្គជំនុំជម្រះ សាលាដំបូង ។

សូមកត់សំគាល់ថា តាមការពិនិត្យតុលាការដទៃទៀតលើបណ្តឹងសាទុក្ខដែលមានទំហំ និងភាពស្មុគ រស្មាញប្រហាក់ប្រហែលគ្នានេះ បានផ្តល់នូវពេលកំណត់សម្រាប់ដាក់សារណាវែងជាងនៅ **អ.វ.ត.ក** ។ នៅតុលាការ ICTY, ICTR និងតុលាការពិសេសសម្រាប់ប្រទេសលីបង់ (Special Tribunal for Lebanon) អ្នកប្តឹងសាទុក្ខ ត្រូវបានគេផ្តល់រយៈពេល៧៥ថ្ងៃដើម្បីបំពេញកិច្ចការដូចគ្នានេះ^៤។ តុលា ការ ICTR បានផ្តល់អំណាចឱ្យអង្គជំនុំជម្រះរបស់ខ្លួន ដើម្បីពន្យារពេលកំណត់ដាក់បន្ថែមនៅក្នុង កាលៈទេសៈពិសេស ។ នៅក្នុងការទទួលស្គាល់ពីបញ្ហាច្បាប់ថ្មី ឬ ភាពស្មុគស្មាញនៃបញ្ហាច្បាប់ក្នុង បណ្តឹងសាទុក្ខ ដែលករណីទាំងពីរនេះក៏កើតឡើងនៅក្នុងរឿងក្តីនេះ ដូច្នេះការពន្យាររយៈពេលកំណត់

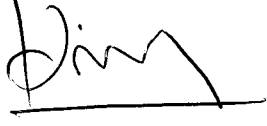
^៤ វិធាន១១១(ក) ICTY RPE, វិធាន១១១(ក) ICTR RPE, វិធាន១៨២(ក) STL RPE ។

[សំណើរបស់សហមេធាវីការពារក្តីសុំពន្យារពេលកំណត់សម្រាប់ដាក់សារណាបណ្តឹងសាទុក្ខ]

តែងត្រូវបានអនុញ្ញាត^៥ ។ នៅតុលាការទាំងបីខាងលើ ភាគីអាចដាក់សារណានៃបណ្តឹងសាទុក្ខក្នុង
 រយៈពេល ១៥ថ្ងៃ នៅក្នុងការឆ្លើយតបទៅនឹងគូបដិបក្ខនៃបណ្តឹងសាទុក្ខ ដែលប្រឆាំងនឹងមេធាវីដែល
 បានដាក់សារណាលើកដំបូង^៦ ។ ប៉ុន្តែវិធានផ្ទៃក្នុងរបស់ អ.វ.ត.ក មិនបានចែងពីសិទ្ធិបែបនេះទេ ដូច្នេះ
 ហើយ អ.វ.ត.ក គួរតែដាក់ទៅរកការអនុវត្តឆន្ទានុសិទ្ធិជាជម្រើសមួយដែលអនុគ្រោះជាងនេះដល់ការ
 ពន្យារពេលកំណត់ក្នុងការដាក់សារណា ដោយទទួលស្គាល់នូវកាលៈទេសៈពិសេសដែលបានលើក
 ឡើងរបស់មេធាវីការពារក្តីស្របតាមវិធាន៣៩(៤) ។

III. សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

៤. អាស្រ័យលើហេតុផលដូចដែលបានបញ្ជាក់ពីខាងលើ មេធាវីការពារក្តីស្នើសុំឱ្យអង្គជំនុំជម្រះតុលាការ
 កំពូលពន្យារពេលកំណត់សម្រាប់ដាក់សារណា ៣០ថ្ងៃ បន្ថែមទៀត ។

១០ កញ្ញា ២០១០	សហមេធាវីជាតិ មេធាវី គរ សាវុត្ត មេធាវី គង បូធារី	ភ្នំពេញ	
កាលបរិច្ឆេទ	ឈ្មោះ	ទីកន្លែង	ហត្ថលេខា

^៥ វិធាន១១៦ ICTY RPE

^៦ វិធាន១១៣ ICTY, វិធាន១១៣ ICTR RPE, វិធាន១៨៤(ក) STL RPE ។

[សំណើរបស់សហមេធាវីការពារក្តីសុំពន្យារពេលកំណត់សម្រាប់ដាក់សារណាបណ្តឹងសាទុក្ខ]